

ВАЛЬЦ Яків Якович (1841, Київ — 29. 11(12. 12). 1904, ст. Удільна побл. С.-Петербурга) — ботанік. Закін. фіз.-мат. факультет Університету св. Володимира у Києві (1861), Київ. пед. курси (1863). У 1863 був відрядж. до Німеччини для підготовки до професор. звання. Працював у лаб. і слухав лекції з ботаніки у А. Брауна, систематики — в Ашерсона, анатомії і фізіології рослин — у Ганштейна, історії розвитку водоростей — у Принсгайма. У лаб. А. де Барі у Фрайбурзі (Німеччина) підготував доктор. дис. «Морфологія і систематика роду *Vaucheria* DC» (захистив 1865), у якій піддав критиці теорію про дихотомічне галуження у представників цього роду, виділив 11 видів замість 50-ти (за формою антеридіїв). 1868–71 — приват-доцент, екстраординар. проф. Університету св. Володимира, одночасно дир. Ботан. саду при цьому Університеті; 1871–81 — у Новорос. університеті (Одеса): ординар. проф., завідувач кафедри ботаніки, від 1873 — декан фіз.-мат. ф-ту. Наукові дослідження: спорові рослини (водорості, гриби), історія їх онтогенетич. розвитку; онтогенез і анатомія папоротей; розмноження рослин; альголог. флористика; фітопатологія. Був президентом Київ. товариства природознавців (1868–71). Ім'ям В. названо один із видів вошерії — *Vaucheria veltzi*.

Основні праці

Заметка о развитии зооспор у водорослей // Тр. 1-го съезда естествоиспытателей. С.-Петербург, 1867– 68; Значение грибов в экономии природы // Зап. Об-ва с. хоз-ва Юж. России. О., 1872. Т. 1; О болезнях культурных растений, зависящих от грибов // Там само. 1873. Т. 1; О влиянии света на некоторые процессы растительной жизни // Зап. Новорос. университета. О., 1876. Т. 18; О размножении растений частями семян // Там само. Т. 20.

Рекомендована література

1. Я. Я. Вальц: Некролог // Истор. вест. 1905. Т. 99, № 1;
2. Венгеров С. А. Критико-биографический словарь русских писателей и ученых от начала русской образованности до наших дней. Т. 1–6. С. Петербург, 1889–1904;
3. Липшиц С. Ю. Русские ботаники: Биографо-библиографический словарь: В 4 т. Москва, 1947;
4. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник: У 4 т. 2-е вид., О., 2005.

Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко

Бібліографічний опис:

Вальц Яків Якович / Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33040>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).